

**Жатырдан тыс
жүктілік**

Жатырдан тыс жүктілік.

Жатырдан тыс жүктілік — ұрықтың жатырдан тыс дамуы.

Жатырдан тыс жүктілік: түтіктегі аналық бездегі және құрсақтағы жүктілік болып бөлінеді. Бұлардың ішіндегі өте жиі кездесетіні жатыр түтігіндегі жүктілік. Онда ұрықтанған жұмыртқа жатыр түтігінің ішкі қабатында жабысып өседі. Ұрық 6-8 аптадай дамып түкті керіп жарып жібереді.

Этиологиясы

Өсер ететін факторлар:

- Бұрын бастан өткізген жатырдан тыс жүктілік
- Анамнездағы (анамнездегі) бедеулік
- Овуляция индукторларын қабылдау
- Эндометриоздың барлығы (бар екені)
- Анамнездағы жасанды түсік
- Анамнездағы индуцирленген түсік
- Жыныс мүшелерінің жетілмеуі
- ЖЖБА-дың болуы (хламидиоз, трихомниоз, гонорея)
- Анамнездағы сальпингит
- Гипотальмдық - гипофизарлық аналық бездік жүйедегі бұзылыс
- Инфантилизм
- Гениталийдің ісігі және оның ісік тәріздес (опухолевидный)

Жіктелуі

Ұрықтық ана безінің имплантациялану орнына қарай:

- Түктіктік (трубная) жүктілік (98-89%)
  - Түктіктің ампулярлық бөліміндегі жүктілік
  - Түктіктің истмикалық бөліміндегі жүктілік
  - Түктіктің интерстициалдық бөлігіндегі жүктілік
- Ана бездік жүктілік (0,1-0,7%)
  - Интрафолликулярлы
  - Эпиофоральды
- Құрсақтық жүктілік (0,3-0,4%)
- Жатыр мойындық жүктілік, мүйізшесіндегі
- Жатырдың рудиментарлы жүктілік (0,1-0,9%).

Клиникасы

Науқас шағымдары:

- Етеккір айлық келуінің кідіруі
- Сүт безінің емшектің үрпюі
- Денеге куш түскенде іштің аурсынуы толғақ сияқты
- Жыныс жолдарынан қан аралас сұйықтықтың бөлінуі
- Бас айналу
- Жүрек айну
- Жиркенгіштік
- Жалпы әлсіздік
- Естен тану

Тексеру әдісі

Негізгі тексеру шаралар тізімі:

- Жатыр мойнын айнаның көмегімен қарау
- Бимануалдық зерттеу
- Қанның жалпы анализі
- УДЗ
- Зәрдегі ХГ-ні анықтау бойынша иммунды тестілік әдіс
- Кульдоцентез (тік ішектік жатырлық шұңқырдың пункциясы)
- Диагностикалық лапараскопия.

Емі

Ем мақсаты:

- Жатырлық түтіктің патологиялық өзгерісін алып тастау.

Емдеу тактикасы:

- Тәулік бойы операция жасайтын бөлімі бар стационарға жатқызу.
- Хирургиялық емдеу.
- Дәрі-дәрмектік ем антибактериалды терапия

Негізгі және қосымша дәрі-дәрмектер тізімі:

- Амоксицилмен+клавулан қышқыл таблеткалар 500мг 125мг қабықпен жабылған 875мг 125мг 500мг 100мг 1000мг 200мг құтыдағы ішке қабылдайтын ертінді дайындауға арналған ұнтақ.

Ем тиімділігінің индикаторлары:

- Клиникалық сауығу (жалпы жағдайдың (күйдің) жақсаруы, ауырсыну синдромының жоғалуы , жатыр қосалқыларындағы анатомиялық өзгерістер, қан көрінісінің қалыпқа келуі, зәрмен қан сарысуындағы ХГ деңгейінің төмендеуі).
- Жыныстық жүйенің эндокриндік қызметінің қайтадан қалпына келуі (етек кір келу аралығының қайтадан қалпына келуі).
- Әйелдің бейімделу - қорғаныштық тетіктері мен репродуктивті қызметінің қайтадан қалыпқа келуі.